

**Wojewódzki Inspektorat
Ochrony Roślin i Nasiennictwa
w Poznaniu**

**Sprawozdanie z działalności
Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Roślin
i Nasiennictwa
w Poznaniu Oddział w Jarocinie
w 2014 roku**

Jarocin, maj 2015 r

1. NADZÓR NAD ZDROWIEM ROŚLIN.....	4
1.1 Kontrola zdrowotności roślin, produktów roślinnych i przedmiotów	4
1.1.1 Rejestracja ogólna występowania niekwwarantannowych organizmów szkodliwych i sygnalizacja ich zwalczania	4
1.1.2 Ocena szkodliwości niekwwarantannowych organizmów szkodliwych, objętych w 2014 r. rejestracją szczegółową, na terenie Oddziału w Gostyniu	5
1.1.3 Kontrola występowania kwarantannowych organizmów szkodliwych – zwalczanych z urzędu	5
1.2 Rejestracja przedsiębiorców oraz paszportowanie roślin, produktów roślinnych i przedmiotów	6
1.3 Obrót międzynarodowy roślinami, produktami roślinnymi i przedmiotami.....	7
1.3.1 Kontrola towarów eksportowanych z Polski	7
1.3.2 Główne asortymenty i kierunki eksportu.....	7
2. NADZÓR NAD OCHRONĄ ROŚLIN I TECHNIKĄ	8
2.1 Obrót, konfekcjonowanie i stosowanie środków ochrony roślin.....	8
2.1.1 Rejestrowanie podmiotów prowadzących obrót i konfekcjonowanie	8
2.1.2 Kontrola obrotu i stosowania środków ochrony roślin	8
2.1.3 Kontrola pozostałości i jakości środków ochrony roślin	10
2.1.3.1 Badania pozostałości środków ochrony roślin w płodach rolnych.....	10
2.1.3.2 Kontrola jakości środków ochrony roślin.....	10
2.2 Szkolenia w zakresie środków ochrony roślin.....	11
2.3 Badania sprawności technicznej opryskiwaczy	12
2.3.1 Jednostki prowadzące działalność w zakresie potwierdzania sprawności technicznej opryskiwaczy	12
2.3.2 Badania opryskiwaczy	13
2.4 Monitoring zużycia środków ochrony roślin.....	14
3. WYTWARZANIE, OCENA, KONTROLA I STOSOWANIE MATERIAŁU SIEWNEGO.....	15
3.1 Ocena polowa plantacji nasiennych w 2014 roku	15
3.2 Badania laboratoryjne i nadzór nad podmiotami.....	15
3.2.1 Ocena laboratoryjna materiału siewnego	15
3.2.2 Kontrola jakości środków ochrony roślin.....	15
3.3 Kontrola materiału siewnego	15
3.4 Kontrola tożsamości odmianowej.....	16
4. DIAGNOSTYKA LABORATORYJNA	17
5. ZASTOSOWANE SANKCJE KARNE I EGZEKUCYJNE.....	17
5.1 Mandaty karne i opłaty sankcyjne	17
6. DZIAŁALNOŚĆ POPULARYZATORSKA.....	17

1. Nadzór nad zdrowiem roślin

1.1 Kontrola zdrowotności roślin, produktów roślinnych i przedmiotów

1.1.1 Rejestracja ogólna występowania niekwarantannowych organizmów szkodliwych i sygnalizacja ich zwalczania

Rejestracja występowania organizmów niekwarantannowych w 2014 roku prowadzona była, wzorem lat poprzednich, w oparciu o wykaz upraw ważnych gospodarczo. Zakres obserwowanych agrofagów był uzależniony od struktury upraw na terenie powiatu. Dane pozyskane z obserwacji wprowadzono do Zintegrowanego Systemu Informatycznego w Ochronie Roślin i Nasiennictwie.

Inspektorzy przeprowadzili w 2014 r. na terenie powiatu jarocińskiego 66 zarejestrowanych obserwacji występowania organizmów niekwarantannowych oraz liczne niezarejestrowane obserwacje prowadzone podczas każdej bytności w terenie.

Na podstawie zebranych danych sygnalizowano pojaw chorób i szkodników w poszczególnych uprawach oraz potrzebę przeprowadzenia odpowiednich zabiegów ochrony roślin. W 2014 r. wzorem lat poprzednich komunikaty sygnalizacyjne przekazywano przede wszystkim poprzez łącza internetowe. W przypadku stwierdzenia wystąpienia warunków pogodowych sprzyjających pojawowi danego agrofaga, a także po zauważeniu pierwszych symptomów pojawu szkodnika lub choroby gospodarczo ważnej, inspektor pobierał z bazy Internetowego Systemu Sygnalizacji Agrofagów odpowiedni komunikat sygnalizacyjny, następnie umieszczał go na stronie internetowej Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa w zakładce swojego powiatu. Informacje o sposobach i terminach zwalczania poszczególnych organizmów szkodliwych były dostępne pod adresem www.piorin.gov.pl/sygn/start.php. Z tego sposobu przekazu informacji korzystają od kilku lat producenci rolni, urzędy administracji samorządowej wszystkich szczebli, Wielkopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego, a także firmy zaprawiające i prowadzące obrót materiałem siewnym oraz środkami ochrony roślin. Dodatkowo od 2012 r. na platformie cyfrowego urzędu funkcjonuje usługa świadczona dla podmiotów, polegająca na możliwości powiadamiania przez e:mail o występującym zagrożeniu chorobami i szkodnikami, dla których prowadzone są obserwacje. Powiadomienia dotyczą wyłącznie zagrożenia występującego w powiatach Wielkopolski. Usługa jest darmowa. Zainteresowany producent może ją uruchomić zakładając konto na stronie <http://cu-wiorinpoznna.madkom.pl/> oraz wybrać powiat, z którego chce otrzymywać informacje. Komunikaty sygnalizacyjne wywieszane były także w siedzibie Oddziału, gdzie zainteresowani producenci mogli zapoznać się z ich treścią. Przekazywano je

także przy okazji przeprowadzania w gospodarstwach kontroli lub w trakcie szkoleń prowadzonych przez inspektorów na terenie powiatu.

Opublikowane komunikaty dotyczyły łącznie 15 tematów, w tym: zwalczania organizmów w uprawach rolniczych – 12, warzywniczych – 3.

1.1.2 Ocena szkodliwości niekwarantannowych organizmów szkodliwych, objętych w 2014 r. rejestracją szczegółową, na terenie Oddziału w Jarocinie

Większość szkodników i chorób roślin wystąpiło w 2014 r. na poziomie zbliżonym do roku 2013.

W celu oceny szkodliwości i prognozowania występowania agrofagów w kolejnym sezonie wegetacyjnym, Oddział w Jarocinie prowadził na uprawach ważnych gospodarczo rejestrację szczegółową. Do celów rejestracji w każdym powiecie wybierano 3 miejscowości i w każdej z nich obserwowano po 2 plantacje (tj. łącznie 6 plantacji w powiecie). Obserwacje przeprowadzano w tych samych fazach rozwojowych roślin, kierując się przyjętą skalą BBCH. Jako uprawy ważne gospodarczo przyjęto takie, których areal był największy na terenie danego powiatu lub występowało największe zainteresowanie ich ochroną tj. w powiecie jarocińskim: rzepak ozimy, kukurydza, burak cukrowy, ziemniak, cebula, pomidor. W trakcie przeprowadzanych obserwacji określano głównie procent porażenia tj. ilość roślin opanowanych, porażonych lub uszkodzonych przez agrofaga w stosunku do ogólnej ilości roślin obserwowanych. Informacje te wykorzystywane są także dla prognozowania pojawu agrofagów w kolejnych latach przez pracowników instytutów naukowych.

1.1.3 Kontrola występowania kwarantannowych organizmów szkodliwych – zwalczanych z urzędu

Na terenie całego powiatu w 2014 r. inspektorzy skontrolowali 110 miejsc produkcji, w których przeprowadzili 195 kontroli zdrowotności roślin produktów roślinnych i przedmiotów pod kątem występowania organizmów kwarantannowych tj. takich, które muszą być zwalczane z urzędu, ale na koszt ich posiadacza. Do tych organizmów należały między innymi: *Anophlophora chinensis*, *Apple proliferation phytoplasma*, *Bursaphenches xylophilus*, *Chrysanthemum stunt viroid*, *Clavibacter michiganensis ssp. michiganensis*, *Clavibacter michiganensis ssp. sepedonicus*, *Ditylenchus dipsaci*, *Ditylenchus destructor*, *Epitrix cucumeris*, *Epitrix similaris*, *Epitrix subcrinita*, *Epitrix tuberis*, *Erwinia amylovora*, *Gibberella circinata*, *Globodera rostochiensis*, *Meloidogyne chitwoodi*, *Meloidogyne fallax*, *Pepino mosaic virus*, *Popilia japonica*, *Phytophthora fragariae v. fragariae*, *Phytophthora ramorum*, *Plum pox virus*, *Potato spindle tuber viroid*, *Ralstonia solanacearum*, *Synchytrium*

endobioticum, *Xanthomonas campestris* pv. *phaseoli*, *Xanthomonas campestris* pv. *versicatoria* i szereg innych.

W trakcie 195 inspekcji inspektorzy skontrolowali w 2014 r. 99 ha plantacji, 328 t, 1491 szt. 1690 m³ roślin, produktów roślinnych oraz przedmiotów pochodzenia roślinnego.

W wyniku przeprowadzonych kontroli zdrowotności i wykonanych analiz laboratoryjnych w 2014 r. na terenie oddziału nie wykryto ognisk występowania organizmów kwarantannowych.

W gospodarstwach, na które w drodze decyzji wydanych przed rokiem 2014, a wymagających jeszcze nadzoru Inspekcji inspektorzy musieli skontrolować realizację nakazów i zakazów orzeczonych w decyzjach wydanych w sprawie zwalczania organizmów kwarantannowych. Kontrole polegały na sprawdzeniu czy zobowiązani realizowali nałożone na nich obowiązki. Takich kontroli przeprowadzono w 2014 r. - 8.

1.2 Rejestracja przedsiębiorców oraz paszportowanie roślin, produktów roślinnych i przedmiotów

Kontrole zdrowotności roślin przeprowadza się przede wszystkim u zarejestrowanych przedsiębiorców. Wymóg rejestracji dotyczy producentów roślin dużego ryzyka fitosanitarnego, będących żywicielami organizmów kwarantannowych. Rejestr przedsiębiorców jest dynamiczny, w roku 2014 rejestrowano nowych przedsiębiorców oraz wyrejestrowywano wcześniej wpisanych, którzy rezygnowali z prowadzenia upraw wymagających rejestracji. Na koniec roku 2014 w powiecie jarocińskim było zarejestrowanych ogółem 123 podmioty, w tym z rolą fitosanitarną tj. uprawiających, obracających roślinami dużego ryzyka fitosanitarnego – 95.

W 2014 r. inspektorzy przeprowadzili 104 kontrole dokumentów u podmiotów zarejestrowanych z rolą fitosanitarną.

Rośliny uprawiane przez zarejestrowane podmioty mogą znajdować się w obrocie ze specjalnym oznakowaniem tj. z paszportami lub innymi oznakowaniami - etykietami. Paszporty wydaje Inspekcja, inne oznakowanie obowiązujące dla ziemniaków konsumpcyjnych sporządza sam producent. Zakres roślin wymagających paszportowania określony jest w załączniku nr 5 do Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 21 lutego 2008 r. w sprawie zapobiegania wprowadzaniu i rozprzestrzenianiu się organizmów kwarantannowych (Dz. U. 46, poz. 272 ze zm.) oraz inne szczegółowe rozporządzenia

dotyczące wybranych organizmów kwarantannowych np. *Anoplophora chinensis*, *Bursaphelenchus xylophilus*, *Phytophthora ramorum*. W roku 2014 Inspektorat w Jarocinie wydał 576 szt. paszportów roślin.

Obowiązek rejestracji i oznakowywania ziemniaków innych niż sadzeniaki sprawdzano w trakcie kontroli obrotu ziemniakami, wyprodukowanymi w Polsce. W sumie w 2014 r. przeprowadzono 37 takich kontroli, podczas których skontrolowano 54 podmioty takie jak: dystrybutorzy, giełdy, targowiska, supermarkety, sklepy.

1.3 Obrót międzynarodowy roślinami, produktami roślinnymi i przedmiotami

1.3.1 Kontrola towarów eksportowanych z Polski

W 2014 roku Oddział w Jarocinie wydał ogółem 42 świadectwa fitosanitarne .

1.3.2 Główne asortymenty i kierunki eksportu

Odbiorcami określonych produktów były następujące kraje:

- mrożone warzywa – Uzbekistan
- suszone warzywa – Federacja Rosyjska, Ukraina
- zioła – Federacja Rosyjska, Indie
- surowiec do herbat owocowych – Federacja Rosyjska, Ukraina.

Najwięcej ilościowo towarów wysłano do Federacji Rosyjskiej (227,6 t), dalej do Uzbekistanu (79,2 t), do Indii (35,2 t), do Ukrainy (35,2 t).

2. Nadzór nad ochroną roślin i techniką

2.1 Obrót, konfekcjonowanie i stosowanie środków ochrony roślin.

2.1.1 Rejestrowanie podmiotów prowadzących obrót i konfekcjonowanie

Do zadań Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa w ramach nadzoru nad konfekcjonowaniem i obrotem środków ochrony roślin należy prowadzenie rejestru działalności regulowanej w zakresie wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin lub konfekcjonowania tych środków.

Rejestrowanie przedsiębiorców prowadzących konfekcjonowanie i obrót środkami ochrony roślin, zgodnie z wymogami ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o środkach ochrony roślin (Dz. U. z 2013 r., poz. 455 ze zmianami) i ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2013 r., poz. 672, ze zmianami), polega na wpisywaniu wyżej wymienionych przedsiębiorców do rejestru działalności regulowanej.

Do końca 2014 roku do rejestru działalności regulowanej wpisanych zostało 15 przedsiębiorców działających na terenie powiatu jarocińskiego, którzy prowadzą detaliczny obrót środkami ochrony roślin w 21 punktach sprzedaży. Na terenie powiatu brak jest hurtowni środków ochrony roślin oraz firm prowadzących konfekcjonowanie środków ochrony roślin.

2.1.2 Kontrola obrotu i stosowania środków ochrony roślin

Dział Ochrony Roślin i Techniki sprawuje nadzór nad obrotem i stosowaniem środków ochrony roślin. W ramach tego nadzoru inspektorzy Oddziału w Jarocinie przeprowadzili następujące kontrole:

- 18 kontroli w punktach obrotu detalicznego, na targowiskach i w innych miejscach, gdzie jest lub może być prowadzony obrót środkami ochrony roślin i zaprawionym materiałem siewnym (kontrole typu A);
- 80 kontroli stosowania środków ochrony roślin (kontrole typu B). Szczególnym nadzorem objęto gospodarstwa wielkoobszarowe oraz te, w których stwierdzono na podstawie badań laboratoryjnych, przekroczenia najwyższych dopuszczalnych poziomów pozostałości środków ochrony roślin lub zastosowanie środków ochrony roślin niedopuszczonych do obrotu. Kontrole obejmowały towarową produkcję roślinną, magazyny płodów rolnych, oraz miejsca, gdzie stosowanie środków ochrony roślin może być ograniczone lub zabronione (np. w pobliżu pasiek, wód powierzchniowych, na terenach placów zabaw, żłobków, przedszkoli, szkół podstawowych, szpitali, stref

ochronnych „A” wydzielonych na obszarach uzdrowisk lub obszarach ochrony uzdrowiskowej);

- 3 kontrole w jednostkach wpisanych do rejestru przedsiębiorców lub podmiotów wykonujących działalność w zakresie potwierdzania sprawności technicznej sprzętu przeznaczonego do stosowania środków ochrony roślin (kontrole typu C);

Podczas 101 kontroli wydano ogółem 8 zaleceń.

Kontrole typu A

W ramach sprawowanego nadzoru nad wprowadzaniem do obrotu środków ochrony roślin wyróżnia się następujące kontrole: wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin, przemieszczania, składowania, wprowadzania do obrotu zaprawionego materiału siewnego.

W punktach sprzedaży detalicznej kontrole przeprowadzano w pierwszej kolejności tam, gdzie w latach ubiegłych stwierdzono nieprawidłowości, a u pozostałych podmiotów, w miarę potrzeby wynikającej z analizy ryzyka. Sprawdzano wykonywanie działalności zgodnie z wymogami ustawy o środkach ochrony roślin i ustawy o swobodzie działalności gospodarczej.

Kontrole typu B

Plan kontroli stosowania środków ochrony roślin w gospodarstwach rolnych opracowywany został w oparciu o podstawy statystyczne. Wytyczne obejmujące liczbę kontroli w poszczególnych grupach uprawowych oraz przedziałach obszarowych są przekazywane do wojewódzkich inspektoratów ochrony roślin i nasiennictwa przez Główny Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa.

W trakcie kontroli sprawdzano między innymi posiadanie aktualnego zaświadczenia o ukończeniu szkolenia, prowadzenie dokumentacji dotyczącej stosowanych środków ochrony roślin, posiadanie sprawnego technicznie opryskiwacza. Na podstawie zapisów w dokumentacji sprawdzano czy rolnik stosuje środki ochrony roślin zgodnie z etykietą. Ponadto sprawdzano sposób przechowywania środków ochrony roślin i postępowanie z opakowaniami po tych środkach. Podczas kontroli sprawdzano prawidłowość wykonywania zabiegów ochrony roślin z uwzględnieniem realizacji zasad integrowanej ochrony roślin.

2.1.3 Kontrola pozostałości i jakości środków ochrony roślin

2.1.3.1 Badania pozostałości środków ochrony roślin w płodach rolnych

W związku ze sprawowanym przez Inspekcję Ochrony Roślin i Nasiennictwa nadzorem nad prawidłowym stosowaniem środków ochrony roślin w roku 2014, podobnie jak w latach poprzednich, inspektorzy pobierali próby płodów rolnych do badania pozostałości środków ochrony roślin.

Próby płodów rolnych z Wielkopolski zostały przebadane przez trzy laboratoria:

- Instytut Ochrony Roślin – Państwowy Instytut Badawczy w Poznaniu,
- Instytut Ogrodnictwa w Skierniewicach;
- Centralne Laboratorium Głównego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Toruniu.

Ocenę uzyskanych wyników prowadzono w oparciu o rozporządzenie (WE) nr 396/2005 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 lutego 2005 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych poziomów pozostałości pestycydów w żywności i paszy pochodzenia roślinnego i zwierzęcego oraz na ich powierzchni, zmieniające dyrektywę Rady 91/414/EWG (Dz. Urz. UE L 70 z 16.03.2005, str. 1).

W Oddziale w Jarocinie łącznie na 8 pobranych i badanych prób (jęczmień ozimy, owies, mieszanka zbożowa, kapusta pekińska, seler, pietruszka, orzechy włoskie, orzechy laskowe), w 2 (pietruszka, kapusta pekińska) stwierdzono nieprawidłowości tj. stosowanie substancji niedopuszczonych do stosowania w danej uprawie.

2.1.3.2 Kontrola jakości środków ochrony roślin

Kontrola jakości środków ochrony roślin stanowi element nadzoru nad obrotem środków ochrony roślin. Jej celem jest sprawdzenie, czy środki znajdujące się w obrocie handlowym w Polsce spełniają wymagania ustalone w procesie ich rejestracji, tzn. czy są odpowiedniej jakości. Do badań kontrolnych pobierane są środki ochrony roślin dopuszczone do obrotu w Polsce przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, wyprodukowane przez polski przemysł oraz pochodzące z importu.

Zasady urzędowego badania jakości środków ochrony roślin dopuszczonych do obrotu określone zostały w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 27 listopada 2013 r. w sprawie pobierania próbek środków ochrony roślin do badań laboratoryjnych (Dz. U. z 2013 r., poz. 1512).

Na terenie Oddziału w Jarocinie, zgodnie z harmonogramem ustalonym przez Głównego Inspektora pobrano 1 próbę środka do badań jakościowych w ramach kontroli podstawowej.

Badania zostały przeprowadzone w Laboratorium Badania Jakości Środków Ochrony Roślin w Instytucie Ochrony Roślin – Państwowym Instytucie Badawczym w Poznaniu Oddział w Sośnicowicach. Pobrana próba odpowiadała normom jakościowym.

2.2 Szkolenia w zakresie środków ochrony roślin

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o środkach ochrony roślin (Dz. U. z 2013 r., poz. 455, ze zmianami) prowadzenie szkoleń w zakresie środków ochrony roślin wymaga wpisu do rejestru:

- przedsiębiorców wykonujących działalność w zakresie prowadzenia szkoleń w zakresie środków ochrony roślin, lub
- podmiotów niebędących przedsiębiorcami, prowadzących szkolenia w zakresie środków ochrony roślin.

Jednostki wpisane do rejestru przedsiębiorców lub podmiotów mogą organizować szkolenia w odpowiednich zakresach:

- integrowanej produkcji roślin;
- doradztwa dotyczącego środków ochrony roślin;
- stosowania środków ochrony roślin:
 - a) sprzętem naziemnym, z wyłączeniem sprzętu montowanego na pojazdach szynowych oraz innego sprzętu stosowanego w kolejnictwie;
 - b) sprzętem agrolotniczym;
 - c) metodą fumigacji;
 - d) sprzętem naziemnym montowanym na pojazdach szynowych lub innym sprzętem stosowanym w kolejnictwie.
- badań sprawności technicznej sprzętu przeznaczonego do stosowania środków ochrony roślin:
 - a) obejmujące badania sprawności technicznej sprzętu naziemnego;
 - b) obejmujące badanie sprzętu agrolotniczego.

Szkolenia w zakresie doradztwa dotyczącego środków ochrony roślin, w zakresie stosowania środków ochrony roślin i w zakresie integrowanej produkcji roślin obejmują szkolenia podstawowe oraz szkolenia uzupełniające dla osób, które ukończyły szkolenie

podstawowe. Zaświadczenia o ukończeniu szkolenia podstawowego oraz uzupełniającego w wyżej wymienionych zakresach są ważne przez okres 5 lat od dnia ukończenia szkolenia. Natomiast szkolenia w zakresie badań sprawności technicznej sprzętu przeznaczonego do stosowania środków ochrony roślin obejmują wyłącznie szkolenia podstawowe. Wydane zaświadczenie o ukończeniu ww. szkolenia ważne jest bezterminowo.

W powiecie jarocińskim żaden podmiot nie jest wpisany do rejestru przedsiębiorców/podmiotów prowadzących szkolenia w zakresie środków ochrony roślin. Szkolenia na terenie powiatu w 2014 r. prowadziło Stowarzyszenie Naukowo-Techniczne Inżynierów i Techników Rolnictwa w Kaliszu oraz Izba Rolnicza.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 8 maja 2013 r. w sprawie szkoleń w zakresie środków ochrony roślin (Dz. U. z 2013 r., poz. 554) jednostki prowadzące szkolenia zobowiązane są do przekazywania wojewódzkiemu inspektorowi ochrony roślin i nasiennictwa informacji dotyczących osób, które ukończyły szkolenia w zakresie środków ochrony roślin. W przypadku osób, które ukończyły szkolenia w okresie od dnia 1 stycznia do 30 czerwca danego roku, informacje należy przekazywać do 31 sierpnia tego roku, natomiast w przypadku osób, które ukończyły szkolenia w okresie od 1 lipca do 31 grudnia danego roku, informacje należy przekazywać do dnia 28 lutego kolejnego roku. Zgodnie z danymi przekazanymi wojewódzkiemu inspektorowi, wg stanu na dzień 23 stycznia 2015 r., w zakresie środków ochrony roślin w Oddziale Jarocin przeszkolono 333 osoby na 12 szkoleniach.

2.3 Badania sprawności technicznej opryskiwaczy

2.3.1 Jednostki prowadzące działalność w zakresie potwierdzania sprawności technicznej opryskiwaczy

Zgodnie z art. 97 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o środkach ochrony roślin (Dz. U. z 2013 r., poz. 455, ze zmianami) wszystkie jednostki upoważnione przed dniem 1 stycznia 2014 r. na podstawie art. 76 ust. 5 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin do przeprowadzania badań sprawności technicznej opryskiwaczy ciągnikowych i samobieżnych polowych lub sadowniczych, zostały z dniem 1 stycznia 2014 r. wpisane odpowiednio do jednego z wymienionych niżej rejestrów:

- rejestru przedsiębiorców wykonujących działalność w zakresie potwierdzania sprawności technicznej sprzętu do stosowania środków ochrony roślin,

- rejestru podmiotów, niebędących przedsiębiorcami, prowadzących działalność w zakresie potwierdzania sprawności technicznej sprzętu do stosowania środków ochrony roślin.

W powiecie jarocińskim w 2014 roku wpisanych do rejestru przedsiębiorców była jedna jednostka – SKR Golina. W/w jednostka prowadziła badania w systemie stacjonarnym i objazdowym.

W jednostce tej zgodnie z wytycznymi Głównego Inspektora na rok 2014, przeprowadzono, jedną kontrolę kompleksową, w celu sprawdzenia rzetelności i zgodności prowadzonej działalności z wpisem do rejestru oraz prawidłowości prowadzenia dokumentacji oraz 2 kontrole polegające na wyrywkowym sprawdzeniu wykonywania badań opryskiwaczy w miejscu przeprowadzenia badań, poza siedzibą stacji. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

2.3.2 Badania opryskiwaczy

Zgodnie z przepisami do zabiegu z zastosowaniem środków ochrony roślin używa się sprzętu przeznaczonego do stosowania środków ochrony roślin, który użyty zgodnie z przeznaczeniem nie stwarza zagrożenia dla zdrowia ludzi, zwierząt oraz dla środowiska a także jest sprawny technicznie i skalibrowany, tak aby zapewnić prawidłowe stosowanie środków ochrony roślin.

W celu potwierdzania sprawności technicznej, badaniom poddaje się następujący sprzęt będący w użytkowaniu:

- sprzęt naziemny:

- a) opryskiwacze ciągnikowe i samobieżne polowe lub sadownicze,
- b) opryskiwacze wyposażone w belkę opryskową montowane na pojazdach kolejowych,
- c) sprzęt przeznaczony do stosowania środków ochrony roślin inny niż określony w lit. b montowany na pojazdach kolejowych;

- sprzęt agrolotniczy.

Badania w celu potwierdzenia sprawności technicznej sprzętu przeznaczonego do stosowania środków ochrony roślin, takiego jak opryskiwacze ciągnikowe i samobieżne polowe lub sadownicze, przeprowadza się w odstępach czasu nie dłuższych niż 3 lata.

Sprzęt agrolotniczy oraz opryskiwacze wyposażone w belkę opryskową montowaną na pojazdach kolejowych a także inny sprzęt kolejowy, do dnia 1 stycznia 2020 r., poddawany jest badaniom w odstępach czasu nie dłuższych niż 5 lat.

Od stycznia 2014 roku pierwsze badanie sprzętu przeznaczonego do stosowania środków ochrony roślin przeprowadza się nie później niż po upływie 5 lat od dnia jego nabycia.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2014 roku, na terenie Powiatu w posiadaniu rolników i instytucji pracujących na rzecz rolnictwa znajduje się 1072 opryskiwacze, z czego 1065 to opryskiwacze polowe, a 7 sadownicze.

W roku sprawozdawczym liczba badań zakończonych wynikiem pozytywnym wyniosła 274. Natomiast nowych, wprowadzonych po raz pierwszy do obrotu zanotowano 7 opryskiwaczy. Ogółem na dzień 31.12.2014 r. 68% opryskiwaczy z terenu powiatu jarocińskiego było przebadanych pod względem technicznym.

2.4 Monitoring zużycia środków ochrony roślin

W 2014 r. po raz dwunasty prowadzony był monitoring zużycia środków ochrony roślin.

Główny Urząd Statystyczny wylosował próbę statystyczną dla Wielkopolski obejmującą gospodarstwa osób fizycznych i osób prawnych, wraz z imieniem, nazwiskiem oraz adresem gospodarstwa. Inspektorzy Oddziału Jarocin sporządzili w sumie 3 ankiety z badań - burak pastewny (1 ankieta), pszenica jara (1 ankieta), śliwa (1 ankieta).

Zużycie substancji aktywnych w poszczególnych uprawach w Wielkopolsce w roku 2014 będzie znane po wprowadzeniu i przetworzeniu danych zebranych w systemie z całej Polski. System www.piorin-ankiety.pl stworzono w ramach "Monitoringu zużycia środków ochrony roślin" realizowanego przez Państwową Inspekcję Ochrony Roślin i Nasiennictwa. Zadanie to jest realizowane w ramach programu wieloletniego Instytutu Ochrony Roślin - PIB pt. „Ochrona roślin uprawnych z uwzględnieniem bezpieczeństwa żywności oraz ograniczenia strat w plonach i zagrożeń dla zdrowia ludzi, zwierząt domowych i środowiska na lata 2011-2015”, jako zadanie 1.10 „Analiza danych uzyskanych podczas monitorowania sprzedaży i zużycia środków ochrony roślin oraz opracowanie wskaźników ryzyka związanego ze stosowaniem tych środków”.

3. Wytwarzanie, ocena, kontrola i stosowanie materiału siewnego

3.1 Ocena polowa plantacji nasiennych w 2014 roku

W 2014 roku oceną polową objęto na terenie powiatu jarocińskiego 9 plantacji zbóż ozimych i jarych na powierzchni 36,5 ha oraz 12 plantacji traw powierzchni 22 ha.

Zdyskwalifikowano 4 plantacje lub ich części z powodu nieistnienia plantacji.

W 2014 roku oceny polowej dokonywali upoważnieni kwalifikatorzy (8 plantacji zbóż na pow. 27,5 ha) i akredytowani kwalifikatorzy (13 plantacji traw i zbóż na pow. 31 ha).

Przeprowadzono 1 kontrolę akredytowanego kwalifikatora. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

3.2 Badania laboratoryjne materiału siewnego

3.2.1 Ocena laboratoryjna materiału siewnego

Próbobiorcy urzędowi Oddziału w Jarocinie pobrali w 2014 roku 13 prób materiału siewnego z 13 partii do oceny laboratoryjnej zleconych przez dwóch rolników wpisanych do ewidencji rolników prowadzących obrót materiałem siewnym i produkujących materiał siewny roślin zbożowych.

Pobrane próby zostały przekazane do Laboratorium Oceny Nasion w Poznaniu. Otrzymały świadectwa oceny laboratoryjnej.

3.2.2 Kontrola pracy próbobiorców

Uprawnienia do pobierania prób materiału siewnego w 2014 r. posiadało 2 pracowników Oddziału w Jarocinie (próbobiorcy urzędowi). Brak próbobiorców akredytowanych zatrudnionych na terenie powiatu. W ramach kontroli próbobiorców urzędowych w 2014 r. w Oddziale w Jarocinie wykonano 2 kontrole. Nie stwierdzono nieprawidłowości w ich pracy.

3.3 Kontrola materiału siewnego

Zgodnie z ustawą o nasiennictwie z 9 listopada 2012 roku (Dz. U. z 2012 r. poz. 1512 ze zm.), obrót materiałem siewnym mogą prowadzić przedsiębiorcy, rolnicy i dostawcy, którzy zgłoszą zamiar prowadzenia obrotu tym materiałem właściwemu wojewódzkiemu

inspektorowi i zostaną wpisani do ewidencji przedsiębiorców, rolników, dostawców (art. 84, art. 86, art. 87 ustawy o nasiennictwie).

W 2014 roku do ewidencji przedsiębiorców na terenie Oddziału w Jarocinie było wpisanych 19 przedsiębiorców, do ewidencji rolników – 3 rolników, do ewidencji dostawców 3 dostawców. W 2014 roku przeprowadzono 27 kontroli w zakresie wytwarzania, przerobu, obrotu materiałem siewnym roślin rolniczych i warzywnych, materiałem szkółkarskim oraz materiałem rozmnożeniowym i nasadzeniowym roślin warzywnych i ozdobnych.

Przepisy ustawy o nasiennictwie z dnia 9 listopada 2012 r. (Dz. U. z 2012 r. poz. 1512 ze zm.) oraz rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 2 stycznia 2013 r. w sprawie zakazu stosowania materiału siewnego odmian kukurydzy MON 810 (Dz. U. 2013 poz. 39 ze zm.) nakładają na Państwową Inspekcję Ochrony Roślin i Nasiennictwa obowiązek dokonania kontroli przestrzegania zakazu stosowania materiału siewnego kukurydzy MON 810.

W 2014 roku na terenie powiatu jarocińskiego, w losowo wybranych gospodarstwach, na powierzchni 138,33 ha przeprowadzono 55 kontroli zakazu stosowania materiału siewnego GMO - kukurydzy MON810. Kontrolowano dokumentację zakupu materiału siewnego dotyczącą plantacji objętych kontrolą, pobrano próbki materiału roślinnego i wykonano 30 polowych testów paskowych oraz pobrano 4 próby materiału roślinnego do badań w Centralnym Laboratorium Głównego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa. Nie stwierdzono zastosowania materiału siewnego kukurydzy MON 810.

3.4 Kontrola tożsamości odmianowej

Oceny tożsamości odmianowej dokonuje na zlecenie Inspekcji Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych, jednostka podległa bezpośrednio Ministrowi Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Próby z materiału siewnego do oceny tożsamości pobierane są przez urzędowych próbobiórców, pracowników Inspekcji i dostarczane przez nich do Działu Nadzoru Nasiennego WIORiN w Poznaniu. Po rejestracji próby przekazywane są do odpowiednich stacji COBORU, gdzie są wysiewane na poletkach i porównywane z roślinami z poletek obsianych próbą wzorcową.

W roku 2014 pobrano 1 próbę pszenżyta ozimego do oceny tożsamości.

4. Diagnostyka laboratoryjna.

Większość badań laboratoryjnych wykonywana jest w Laboratorium Wojewódzkim. W laboratorium Oddziału wykonano jedynie 79 analiz laboratoryjnych na potrzeby odprawy fitosanitarnej eksportu.

5. Zastosowane sankcje karne i egzekucyjne.

5.1 Mandaty karne i opłaty sankcyjne.

W 2014 roku upoważnieni inspektorzy Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Poznaniu Oddziału w Jarocinie nałożyli 4 mandaty karne o wartości od 50- zł do 200 zł za następujące nieprawidłowości:

- wykonywanie zabiegów środkami ochrony roślin bez aktualnego szkolenia w zakresie stosowania środków ochrony roślin,
- obrót środkami ochrony roślin zaopatrzonymi w nieaktualne etykiety,
- stosowanie środków ochrony roślin nie dopuszczonych do stosowania w kontrolowanych uprawach.

Nałożono 1 opłatę sankcyjną w wysokości 2270 zł za prowadzenie obrotu materiałem siewnym bez wpisu do rejestru przedsiębiorców.

6. Działalność popularyzatorska.

Pracownicy Wojewódzkiego Inspektoratu w 2014 roku wielokrotnie uczestniczyli w spotkaniach z rolnikami, organizowanych przez Wielkopolską Izbę Rolniczą oraz Wielkopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego na terenie powiatu. Na spotkaniach tych przedstawiane były aktualne działania Inspekcji, a uczestniczący w nich rolnicy otrzymywali informacje o bieżącej działalności urzędu.

Najbardziej doświadczeni inspektorzy biorą udział w szkoleniach, organizowanych przez jednostki upoważnione przez Wojewódzkiego Inspektora do prowadzenia szkoleń przeznaczonych dla stosujących środki ochrony roślin, prowadzących obrót tymi środkami oraz dla osób zajmujących się doradztwem w tym zakresie. Inspektorzy WIORiN pełnią tam rolę wykładowców, przekazując uczestnikom szkoleń swą wiedzę i praktyczne doświadczenie.

Kierownicy delegatur i oddziałów biorą udział w spotkaniach i sesjach, organizowanych przez starostwa oraz władze miejskie i gminne, składając radom powiatów, miast i gmin sprawozdania z działalności PIORiN na swoim terenie.

mgr Bogusław Kuczyński